

Školní vzdělávací program školní družiny

**Masarykovy základní školy Zásada,
okres Jablonec nad Nisou**

Obsah

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	3
1.1.	ÚVODNÍ USTANOVENÍ	3
1.2.	PŘEDKLADATEL.....	3
1.3.	ZŘIZOVATEL.....	4
1.4.	PLATNOST DOKUMENTU.....	4
2.	PREAMBULE.....	5
3.	CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ.....	5
4.	DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ.....	6
5.	FORMY VZDĚLÁVÁNÍ	6
6.	OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ.....	7
7.	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	9
8.	PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A UKONČOVÁNÍ DOCHÁZKY DO ŠD	10
9.	MATERIÁLNÍ PODMÍNKY ŠKOLNÍ DRUŽINY.....	10
10.	PERSONÁLNÍ PODMÍNKY ŠKOLNÍ DRUŽINY	11
11.	EKONOMICKÉ PODMÍNKY ŠKOLNÍ DRUŽINY	11
12.	PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ	11
13.	ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PLÁNU ŠD.....	13
14.	PŘÍLOHY	14

1. Identifikační údaje

1.1. Úvodní ustanovení

Školní vzdělávací program školní družiny byl zpracován podle
Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (Č.j.: 27002/2005-22)
a v souladu s cíli Školního vzdělávacího programu ŠANCE PRO VŠECHNY.

1.2. Předkladatel

Název	Masarykova základní škola Zásada, okres Jablonec nad Nisou
Adresa	468 25 Zásada 264, okres Jablonec nad Nisou
Ředitel	Mgr. Petr Černý, pcerny@mzszasada.cz
IČ	16389581
RED IZO	600 078 582
IZO ZŠ	102 177 457
IZO ŠD	116 300 086
Kontakty	telefon: 483 385 182 fax: 483 390 191 e-mail: skola@mzszasada.cz
Koordinátor	Mgr. Helena Skulová, hskulova@mzszasada.cz

1.3. Zřizovatel

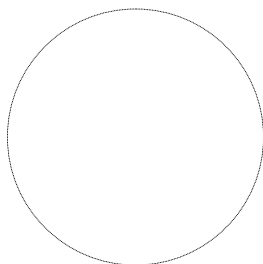
Název	Městys zásada
Adresa	Městys Zásada 468 25 Zásada 188, okres Jablonec nad Nisou
Starosta	Libuše Ducháčková, duchackova.ou.zasada@volny.cz
IČ	00262617
Kontakty	telefon: 483 385 188, 483 385 187 fax: 483 385 187 e-mail: duchackova.ou.zasada@volny.cz

1.4. Platnost dokumentu

Č.j.: 310 / 2007

Školní vzdělávací program školní družiny (verze 2007.01)
je platný od 1. 9. 2007

Zásada 30. 8. 2007

Mgr. Petr Černý, ředitel školy

2. Preambule

Školní družina

- je důležitý výchovný partner rodiny a školy,
- plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí,
- rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence,
- má nezastupitelnou roli v prevenci negativních sociálních jevů,
- pomáhá dětem překonávat jejich handicap.

3. Cíle vzdělávání

Cíle vzdělávání vycházejí ze Školního vzdělávacího programu ŠANCE PRO VŠECHNY.

Naším cílem je spokojené a šťastné dítě, ze kterého v bezpečném, laskavém a podnětném prostředí školy a rodiny vyroste slušný a pro další rozvoj připravený člověk.

Školní družina si stanovuje podobnou vizi, a to:

Podílet se na přípravě jedince pro život v současné společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit přispět k osvojení důležitých vědomostí, dovedností, postojů a návyků.

V souladu s touto vizí usiluje i ŠVP ŠD o naplnění cílů základního vzdělávání, které mají:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení,
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů,
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci,
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých,
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti,
- vytvářet u žáků potřebu projevovali pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě,
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný,
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi,
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti a spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi je uplatňovat při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

4. Délka a časový plán vzdělávání

Školní družina zahrnuje ve svém vzdělávacím cyklu plán vzdělávání žáků 1. období 1. stupně základní školy (tj. žáků 1. až 3. třídy) na jeden školní rok. Zohledňuje psychickou a fyzickou vyspělost žáků a rozdílnost a náročnost práce podle jednotlivých ročníků.

5. Formy vzdělávání

Školní družina zahrnuje podle vyhlášky MŠMT o zájmovém vzdělávání různé formy vzdělávání. Jsou to:

- pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost,
- příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická činnost v prostorách ŠD i mimo ně,
- osvětová činnost,
- individuální práce a
- spontánní činnosti.

1. Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost	Zahrnuje: ▸ pravidelnou, každodenní činnost všech přihlášených účastníků podle programu ŠVP ŠD.
2. Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická činnost v prostorách ŠD i mimo ně	Zahrnuje všechny mimořádné akce, tj.: ▸ návštěvy divadelních a filmových představení, ▸ besedy, ▸ exkurze, ▸ sportovní akce, ▸ výchovně-vzdělávací programy, ▸ vánoční besídky, ▸ Jarmareček v MŠ, ▸ oslavy Dne dětí atd.
3. Osvětová činnost	Zahrnuje: ▸ poskytování informací v oblasti prevence sociálně-patologických jevů, ▸ nácvik základních dovedností při poskytování první pomoci.

4. Individuální práce	Zahrnuje: ▸ vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí, ▸ práci s talentovanými jedinci, ▸ řešení tematických úkolů, ▸ konzultace, ▸ organizaci a garanci postupových soutěží, ▸ práci s integrovanými žáky – pomoc, podpora, povzbuzení.
5. Spontánní činnosti	Zahrnuje činnosti provozované zejména: ▸ v odpolední klidové části, ▸ při pobytu venku. Umožňuje dětem, aby se mohly: ▸ samostatně projevit, ▸ samy rozhodnout o své činnosti. Vychovatelka zde funguje pouze jako rádce a dozor.

6. Obsah vzdělávání

Vychází z obsahu Školního vzdělávacího programu ŠANCE PRO VŠECHNY, v němž jsou stanoveny tyto vzdělávací oblasti a průřezová témata:

1. Vzdělávací oblasti základního vzdělávání	▸ Jazyk a jazyková komunikace, tj. ▸ Český jazyk a literatura ▸ Anglický jazyk ▸ Matematika a její aplikace ▸ Informační a komunikační technologie ▸ Člověk a jeho svět ▸ Umění a kultura, tj. ▸ Hudební výchova ▸ Výtvarná výchova ▸ Člověk a zdraví ▸ Člověk a svět práce
2. Průřezová témata základního vzdělávání	▸ Osobnostní a sociální výchova ▸ Výchova demokratického občana ▸ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ▸ Multikulturní výchova ▸ Enviromentální výchova ▸ Mediální výchova

Ukázka náplně některých vzdělávacích oblastí.

1. Člověk a jeho svět	▸ místo, kde žijeme, ▸ vztah ke škole, vztahy ve škole (spolužáci), ▸ vztahy mezi dětmi (kamarády), ▸ příbuzenské vztahy k rodině, ▸ pravidle soužití (v rodině a v kolektivu), ▸ pravidla slušného chování, ▸ vztah ke státu, principy demokracie, ▸ základní lidská práva a práva dítěte, ▸ povinnosti, ▸ regionální pověsti a báje, ▸ tradice a zvyky, ▸ orientace v čase. ▸ rozmanitost živé a neživé přírody, ▸ ochrana přírody, ▸ praktické poznávání přírody, ▸ roční období (proměny přírody), ▸ činnost člověka v přírodě (pozitivní x negativní), ▸ chování v přírodě, ochrana přírody, ▸ likvidace a třídění odpadu.
2. Člověk a svět práce	▸ práce s tradičním i netradičním materiálem, ▸ rozvíjení zručnosti a elementárních dovedností, ▸ rozvíjení kreativity a fantazie.

Ukázka náplně některých výchovných oblastí.

1. Základní oblasti	▸ posilování komunikačních dovedností, ▸ odpovědnost za své chování, ▸ ovládání negativních citových reakcí, ▸ poznání sebe samého a uplatnění se v kolektivu, ▸ formování životních postojů.
2. Zdravý životní styl	▸ výchova k odpovědnosti za svou osobu, ▸ výchova k odpovědnosti za své zdraví, ▸ výchova ke správným stravovacím návykům (pitný režim), ▸ dodržování osobní hygieny, ▸ posilování tělesné zdatnosti, ▸ rozvoj citové stránky, citové vazby.
3. Komunikační dovednosti	▸ kultivace slovního projevu, ▸ rozvoj slovní zásoby, ▸ schopnost vyjádřit se, ▸ schopnost naslouchat, ▸ uplatnění se v kolektivu.

4. Odpovědnost za své chování	▸ řešení krizových situací, ▸ pravdomluvnost, důvěryhodnost, morální kvality, ▸ objektivní hodnocení svého jednání, ▸ přijímání důsledků svého chování.
5. Ovládání citových reakcí	▸ vyrovnat se s neúspěchem a nedostatky, ▸ vyrovnat se se stresem, ▸ řešení běžných životních situací.
6. Poznání sebe samého	▸ zvýšení sebevědomí kladným hodnocením, ▸ posilování pozitivního myšlení.
6. Životní postoje	▸ úcta, porozumění, tolerance, ▸ schopnost a ochota pomoci, ▸ formování vlastního sebevědomí, ▸ odmítání negativních vlivů, ▸ vytváření společensky žádoucích hodnot, ▸ prevence negativních jevů.

7. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní budova má bezbariérový přístup, proto je ŠD schopna zajistit vhodné prostředí i pro žáky s poruchami hybnosti a ostatní děti s fyzickými či kombinovanými vadami, a to v těchto oblastech:

1. Personální oblast	ŠD je schopna: ▸ zajistit proškolení vychovatelky v dané oblasti, ▸ zabezpečit dostatečné personální zajištění dětských aktivit.
2. Technická oblast	ŠD je schopna: ▸ zajistit eliminaci situací, při kterých by mohlo dojít ke zranění integrovaného žáky.
3. Materiální oblast	ŠD je schopna: ▸ zajistit speciální didaktické a kompenzační pomůcky.
4. Organizační oblast	ŠD při práci s integrovanými žáky: ▸ spolupracuje s rodiči či jinými zákonnými zástupci, ▸ využívá poradenskou pomoc PPP.

8. Přijímání uchazečů a ukončování docházky do ŠD

1. Kapacita školní družiny je 44 žáků.
2. Dítě je do ŠD přijímáno na základě písemné přihlášky – zápisního lístku. Rovněž odhlášení musí být provedeno písemnou formou.
3. Dítě je do ŠD přihlašováno vždy na jeden školní rok.
4. Žáci jsou do školní družiny zařazováni až do naplnění povoleného počtu, a to podle následujících kritérií:
 - a. Přednost mají žáci z nižších ročníků.
 - b. Přednost mají žáci do školy dojíždějící.
 - c. Dítě, které nemá po ukončení vyučování zajištěn dozor, má přednost před dítětem, jehož rodič je na mateřské nebo rodičovské dovolené.
5. Družina zahajuje provoz v 6:25 hod. Ranní družina (od 6:25 hod do 7:20 hod) je bez poplatku pro všechny žáky 1. stupně, kteří do školy dojíždějí, a žáky 1. stupně, které vozí do školy rodiče ještě před příjezdem autobusů.
6. Odpolední provoz školní družiny začíná po skončení dopoledního vyučování (11:10 hod) a končí v 15:40 hod. Odpolední provoz školní družiny je závislý na aktuálním autobusovém jízdním řádu a organizaci vyučování. V případě změny je upravována i provozní doba školní družiny, a to nařízením ředitele školy.
7. Poplatek za školní družinu je stanoven ve výši 300,- Kč za pololetí. Platbu lze provést bezhotovostně na účet školy u ČS číslo 962 108 389/0800 (uvést text ŠD – jméno žáka), nebo v hotovosti vychovatelce ŠD, nebo složenkou.
8. Úhrada musí být provedena nejpozději do 21. října za 1. pololetí, do 24. února za 2. pololetí. Nebude-li poplatek uhrazen v těchto termínech, bude žák z družiny vyloučen a uvolněné místo bude nabídnuto dalšímu zájemci.

9. Materiální podmínky školní družiny

Prostory školní družiny vyhovují vyhlášce Ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. Vybavenost umožňuje práci u stolu i hru na koberci a matracích. Děti mají možnost navštěvovat i počítačovou pracovnu, multimediální pracovnu, školní kuchyňku, hudebnu, školní dílnu a tělocvičnu.

10. Personální podmínky školní družiny

V každém oddělení ŠD pracuje jedna vychovatelka.

Profil vychovatelky	▸ Má vysokou míru empatie. ▸ Vytváří příznivé sociální klima. ▸ Má organizační schopnosti. ▸ Zná a umí řídit širokou škálu zájmových aktivit přiměřených věku dětí. ▸ Navozuje a motivuje široké spektrum rekreačních zájmových činností. ▸ Vzbuzuje zájem o činnost, podporuje sebevědomí a pozitivní stránky osobnosti všech žáků. ▸ Má právní vědomí. ▸ Zná bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činností v ŠD.
---------------------	---

11. Ekonomické podmínky školní družiny

Provoz školní družiny je zajištěn z rozpočtu školy a příspěvků zákonných zástupců (viz kapitola 7).

12. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky pro zajištění hygieny a bezpečnosti.

1. Struktura činnosti a skladba zaměstnání	▸ Vychovatelka vybírá věkově přiměřenou činnost, při které nedojde ke zranění dítěte.
2. Stravovací návyky a pitný režim	▸ Vychovatelka dbá na hygienu a kulturu stolování, pitný režim zajišťuje v součinnosti se školní jídelnou.
3. Zdravé prostředí	▸ Prostory školní družiny splňují podmínky vyhlášky č. 410/2005 Sb. ▸ Je zajištěno odpovídající osvětlení, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek a hygienické zařízení.
4. Bezpečné pomůcky	▸ Školní družina je vybavena věkově přiměřenými hračkami a pomůckami pro různorodé aktivity dětí. ▸ Vychovatelka průběžně kontroluje jejich stav, v případě poškození je vyřazuje, aby nemohlo dojít k úrazu dětí.

5. Ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací	▸ Vychovatelka předem eliminuje možné úrazy seznámením dětí s bezpečnostními předpisy na začátku roku a několikerým opakováním během školního roku. ▸ Má děti neustále ve svém zorném poli, svým chováním jim poskytuje příklad, vede je k dodržování bezpečnosti.
6. Používané prostory a předměty v nich	▸ Vychovatelka seznámí žáky s provozními řády využívaných prostor, tj. školy, školní družiny, jídelny, počítačové pracovny, multimediální pracovny, školní kuchyňky, hudebny, školní dílny, tělocvičny a zahrady.
7. Bezpečnost silničního provozu	▸ Mimo budovy ZŠ a ŠD odpovídá vychovatelka za 25 dětí. ▸ Pokud se počet žáků zvýší nad 25, je pověřena dozorem ještě další osoba. ▸ Děti jsou na začátku roku poučeny o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení průběžně opakováno.

Podmínky psycho-sociální.

1. Příznivé prostředí a sociální klima	▸ Vychovatelka vede žáky k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému.
2. Respektování potřeb jedince	▸ Vychovatelka organizuje činnosti vycházející ze zájmu žáků.
3. Věková přiměřenost a motivující hodnocení	▸ Vychovatelka respektuje individualitu dětí, hodnotí je v souladu s jejich možnostmi.
4. Ochrana před násilím, šikanou a dalšími pat. jevy	▸ Vychovatelka se pedagogickým působením snaží zabránit socio-patologickým jevům. ▸ Vhodně využívá rady školního metodika primární prevence.
5. Spoluúčast na životě školní družiny	▸ Vychovatelka preferuje společné plánování činností v ŠD s dětmi. ▸ Umožní dětem podílet se na případném řízení a následném hodnocení činností.
6. Včasná informovanost	▸ Vychovatelka včas informuje žáky a jejich zákonné zástupce o činnostech ve školní družině.

13. Zveřejnění školního vzdělávacího plánu ŠD

- Školní vzdělávací plán školní družiny je k nahlédnutí v ředitelně školy.
- Ve formátu PDF je umístěn na webových stránkách školy (www.mzszasada.cz)

14. Přílohy

Kromě své běžné každodenní činnosti plní školní družina v průběhu roku i dlouhodobé hry a vlastní projekty. Žáci školní družiny se také mohou pro doplnění své činnosti účastnit všech školních akcí a projektů (viz Školní vzdělávací program ŠANCE PRO VŠECHNY), které probíhají v odpoledních hodinách.

Ukázka dlouhodobé hry.

VEČERNÍČKOVI KAMARÁDI

Pravidla:

- 10 pohádkových postav (10 měsíců)
- každá pohádková postava skrývá 3 úkoly (na jeden měsíc)
- odměnou za splněný úkol je papírový zlatáček, který si každý přilepí do bodovací tabulky ke svému jménu
- plnění úkolů je dobrovolné
- na konci školního roku proběhne vyhodnocení, počet zlatáčků není rozhodující, každý bude odměněn
- není podmínkou vyhrát, ale zúčastnit se.

CIPÍSEK soutěží

- 1/ Kdo rychleji srovná zápalky do krabičky.
- 2/ Kdo rychleji přebere a rozdělí kuličky.
- 3/ Kdo nejrychleji složí puzzle.

RUMCAJS přemýšlí

- 1/ Podle hmatu poznej, jaký předmět je ukrytý v sáčku.
- 2/ Podle slovní nápovědy poznej (kamaráda, živočicha, věc).
- 3/ Poznej povolání vyjádřené pantomimou.

KŘEMÍLEK A VOCHOMŮRKA mají fantazii

- 1/ Namaluj pohádkovou postavu.
- 2/ Nakresli pohádkové království.
- 3/ Z barevného papíru vylep mozaikové sluníčko.

VÍLA AMÁLKA ráda tančí, zpívá, recituje

- 1/ Zazpívej libovolnou píseň a popř. zatančí.
- 2/ Zarecituj libovolnou báseň.
- 3/ Slož krátkou říkanku.

MALÁ ČARODĚJNICE kouzlí

- 1/ Znáš kouzelná slovíčka?
- 2/ Umiš je používat (chování dětí ve školní družině, v jídelně a ve třídě).
- 3/ Zahraj divadelní scénku pro děti s použitím kouzelných slovíček.

KRTEK má kamarády

- 1/ Scénka - Umiš požádat kamaráda o pomoc?
- 2/ Vyrob svému kamarádovi dárek k Vánocům.
- 3/ Společně se svými kamarády vánočně vyzdob ŠD (např. vánoční řetěz, ozdoby na stromček, vločka, sněhulák atd.).

FERDA MRAVENEK sportuje

- 1/ Skákej přes švihadlo 1 minutu a počítej si přeskoky.
- 2/ Zasáhni cíl.
- 3/ Dribluj a počítej.

MAKOVÁ PANENKA v přírodě

- 1/ Nakresli 4 roční období.
- 2/ Nakresli, namaluj, nalep svůj strom přání.
- 3/ Dones krmení pro zvířátka - vycházka do lesa.

MANKA je šikovná mamka

- 1/ Postav dům z jakékoli stavebnice.
- 2/ Slož cokoli z papíru.
- 3/ Vybarvi a vystřihni pohádkovou postavu.

KRÁLÍCI Z KLOBOUKU na výletě

- 1/ Vyzdoba nástěnky – Přines fotografii z výletu s rodiči.
- 2/ Nakresli obrázek z výletu.
- 3/ Zahraj si s námi hru na stopovanou.

Ukázka dlouhodobého projektu.

POZNEJ A CHRAŇ PŘÍRODU - rostliny

předmět: **Člověk a jeho svět**

způsob plnění: celoročně

Cíle vzdělávání:

- získat základní znalosti z rostlinné říše (ekosystémy – les, pole, louka, zahrada)
- seznámit děti s odbornou literaturou a vybranými obrázky
- rozvíjet tvořivost, fantazii
- podpořit kladný vztah k výtvarnému umění

Klíčové a odborné kompetence:

- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence pracovní
- kompetence k realizaci zájmové činnosti
- kompetence aktivního využití volného času ve školní družině

Obsah činností:

- seznámení s prostředím Přírodní památka Zásada pod školou – seznámení s chráněnými rostlinami (informační tabule)
- seznámení s různými ekosystémy (pole, louka, les, zahrada) – seznámení s rostlinami příslušných ekosystémů
- seznámení s používanou literaturou
 - *Průvodce naší přírodou* (nakladatelství Svojtka)
 - *Atlas rostlin*
 - *Mizející druhy rostlin Libereckého kraje* (Baloušek)
- kresba, malba, omalovánky, krepový papír, koláž
- herbář

Očekávané výstupy:

žák:

- zvládne naslouchat, pozorovat, komunikovat
- zvládne zacházet s odbornou literaturou
- zachová barevnost rostlin – barevná předloha omalovánky
- zvládne práci s krepovým papírem
- dodrží správný postup při lisování rostlin
- naučí se spolupracovat a respektovat názor kolektivu

- naučí se samostatně pracovat a přemýšlet, porovnávat výsledky s ostatními
- naučí se získané poznatky využít ve výuce
- práci dokončí

Metody práce:

- klasické – pozorování, předvádění, vysvětlování, napodobování
- aktivizující – rozhovor, řešení problémů, výtvarný experiment

Časový plán projektu:

- září
 - vycházka k Přírodní památce Zásada pod školou, seznámením s přírodní památkou prostřednictvím informační tabule
 - seznámení s obrázky vybraných rostlin, zákaz sběru rostlin v chráněném území
 - kresba v přírodě
 - herbář – sběr podzimních rostlin
- říjen
 - vycházka (pole, louka, les) – změny v přírodě
 - malba
- listopad, prosinec
 - mizející druhy rostlin Libereckého kraje
 - omalovánky
- leden, únor
 - péče o květiny doma, ve škole
 - koláž
- březen
 - jarní rostliny
 - herbář – sběr jarních rostlin
 - vycházka k lidským obydlím – zahrada
- duben
 - herbář – sběr rostlin
 - léčivé rostliny
 - kresba
- květen
 - trávy, alergie
 - vypalování trávy – nebezpečí, devastace přírody
 - dokončování herbáře
- červen
 - diskuse – celoroční práce, obrázky, herbář

POZNEJ A CHRAŇ PŘÍRODU - živočichové

předmět: **Člověk a jeho svět**

způsob plnění: celoročně

Cíle vzdělávání:

- získat základní znalosti z živočišné říše (ekosystémy – les, pole, louka; lidská obydlí a jejich okolí)
- seznámit děti s odbornou literaturou, vybranými obrázky a zvukovým materiálem
- rozvíjet tvořivost, fantazii
- podpořit kladný vztah k výtvarnému umění

Klíčové a odborné kompetence:

- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence pracovní
- kompetence k realizaci zájmové činnosti
- kompetence aktivního využití volného času ve školní družině

Obsah činností:

- seznámení s prostředím Přírodní památka Zásada pod školou – seznámení s chráněnými živočichy (informační tabule)
- seznámení s různými ekosystémy (pole, louka, les, lidská obydlí a jejich okolí) – seznámení s živočichy příslušných ekosystémů
- seznámení s používanou literaturou
 - *Ptáci na naší zahradě* (Helmut Massny)
 - *Průvodce naší přírodou* (nakladatelství Svojtka)
 - dětská ilustrovaná encyklopedie *Živý svět*
 - *Malý průvodce naším běžným ptactvem* (Divizna)
 - *Klíč k určování obojživelníků* (Divizna)
- kresba, malba, modelovací hmota, šablony, barevný papír
- tvorba plakátu

Očekávané výstupy:

žák:

- zvládne naslouchat, pozorovat, komunikovat
- zvládne zacházet s odbornou literaturou
- zvládne zpracovat modelovací hmotu
- zvládne pracovat s šablonou a barevným papírem
- společně s ostatními zvládne vhodně rozvrhnout plochu plakátu

- naučí se spolupracovat a respektovat názor kolektivu
- naučí se samostatně pracovat a přemýšlet, porovnávat výsledky s ostatními
- naučí se získané poznatky využít ve výuce
- práci dokončí

Metody práce:

- klasické – pozorování, předvádění, vysvětlování, napodobování
- aktivizující – rozhovor, řešení problémů, výtvarný experiment

Časový plán projektu:

- září
 - vycházka, seznámení s chráněným územím prostřednictvím informační tabule
 - seznámení s obrázky vybraných živočichů
 - kresba
- říjen
 - CD hlasy ptáků
 - pozorování ptactva (vycházka – les, pole, okolí školy)
 - naslouchání hlasů v přírodě, poznávání
- listopad
 - migrace ptactva do teplých krajin (hnízdiště x zimoviště)
 - tažné a stálé druhy ptactva
 - modelovací hmota
- prosinec
 - krmítko pro stálé druhy ptactva (zdroj potravy po dobu zimního období)
 - práce s šablonou a barevným papírem
- leden
 - přezimování zvířat v lese (zajíc, srna, veverka, bažant aj.)
 - zimní spánek (medvěd)
- únor, březen
 - vycházka k lesu; doplňování potravy do krmelce
 - pozorování stop ve sněhu
 - malba - krmelec
- duben
 - vycházka k rybníku
 - druhy žab, vývoj žab
 - seznámení s ocasatými obojživelníky (mlok skvrnitý, čolek obecný)
 - kresba vybraného obojživelníka
- květen
 - práce žáků (obrázky září – duben) – diskuse
 - prohlížení použité odborné literatury – upevnění znalostí
 - závěrečný plakát na téma „Na poli, v lese, ve vzduchu, ve vodě“

PERLIČKY ZE SKLENĚNÉHO KRAJE

V rámci tématu NÁŠ KRAJ, NAŠE OBEC se žáci seznámí s typickými sklářskými řemesly našeho regionu.

Cíle dosáhnou pomocí těchto metod:

hra, skupinové činnosti, vyplňování pracovního listu, vyprávění, práce s textem, praktická zkušenost s různým materiálem, výklad, exkurze, prezentace, práce s médii – film, internet...

CÍLE PROJEKTU:

- Vyjmenovat sklářská řemesla našeho kraje.
- Popsat výrobu perliček nebo figurek.
- Navrhnout výrobek. Realizovat návrh.
- Vybrat nejlepší návrh. Obhájit svůj výběr.
- Přiřadit sklářská řemesla k obrázkům.
- Projekt je rozdělen do čtyř částí – perliček. Modrá, žlutá, červená, zelená. Za splnění příslušného úkolu žáci získají perličku dané barvy. Po nasbírání všech perliček žáky čeká odměna v podobě skleněné medaile.

MODRÁ PERLIČKA

- Seznámení s historií sklářského řemesla.
- Metody: Práce s textem a médii, exkurze.
- Materiál: Sešit, psací potřeby.
- Literatura: Scheybalová J., Scheybal J. V. *Krajem skla a bižuterie*.
- Návštěva MĚSTSKÉHO MUZEA v Železném Brodě.
- ÚKOL: Reportér
- Zjistit pomocí rozhovoru, zda někdo v mém blízkém okolí pracoval nebo pracuje se sklem.

ŽLUTÁ PERLIČKA

- Zaměřena na skleněné perličky. Seznámení s technikou výroby, nástroji, surovinou, využitím hotových výrobků.
- Metody: hra, skupinové činnosti, výklad, praktické činnosti.
- Materiál: Skleněné korálky, klobouková gumička, čtvrtky, pastelky.
- ÚKOL: Dárek pro maminku
- Z korálků navrhnout a vytvořit náhrdelník nebo náramek pro maminku.

ČERVENÁ PERLIČKA

- Zaměřena na skleněné figurky. Seznámení s postupem výroby, surovinou potřebnou pro výrobu, nástroji a pomůckami. Prezentace návrhů a hotových výrobků.
- Metody: Výklad, praktické činnosti, prezentace.
- Materiál: Čtvrtky, pastelky, sešit, psací potřeby.

- ÚKOL: Návrhář
- Nakreslit skleněnou figurku. Ze všech hotových návrhů vybrat jeden nejlepší.

ZELENÁ PERLIČKA

- Seznámení s dalšími sklářskými řemesly. Sklo ryté, broušené, malované, hutní – pomůcky, materiál, postup výroby.
- Metody: Exkurze, výklad, prezentace, vyplňování pracovního listu.
- Materiál: Pracovní list, psací potřeby.
- ÚKOL: Skleněný kvíz
- Vyplnit pracovní listy.

VÝSTUPY:

Žáci

- vyjmenují sklářská řemesla, suroviny, nástroje, techniky.
- popíší výrobu skleněných perliček, figurek.
- zhotoví výrobek dle návrhu.
- zhodnotí a posoudí práci ostatních žáků.
- zodpoví a přiřadí správné odpovědi.
- spolupracují s ostatními žáky.
- diskutují na dané téma.
- interpretují získané vědomosti.